

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

REMISSVAR (Fi2014/2432)
Marknadsmisbruk II (SOU 2014:46)

Utredningen har lämnat förslag till ändringar och anpassningar av den lagstiftning som rör insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan på finansmarknadsområdet (marknadsmisbruk) i syfte att säkerställa att Sverige uppfyller EU-rättsliga krav, samt att utredning och bekämpning av marknadsmisbruk ska kunna bedrivas på ett effektivt sätt.

Saco begränsar sitt yttrande till de delar av utredningen som gäller visselblåsare.

Sacos synpunkter

Enligt EU:s marknadsmisbruksförordning 596/2014 ska medlemsstaterna se till att behöriga myndigheter etablerar effektiva mekanismer för att möjliggöra rapportering till de behöriga myndigheterna av faktiska eller potentiella överträdelser av förordningen. I dessa mekanismer ska bl.a. ingå lämpligt skydd för anställda som har rapporterat en överträdelse eller anklagas för överträdelse, mot åtminstone repressalier, diskriminering och andra former av orättvis behandling (artikel 32.2).

Det ska finnas särskilda förfaranden för mottagande av rapporter om överträdelser och uppföljning av dem, inbegripet inrättande av säkra kommunikationskanaler för sådana rapporter.

Personuppgifter ska skyddas, och även identiteten, både för den som rapporterar och den som anklagas för att ha begått överträdelsen, om det inte enligt nationell rätt krävs att de röjs för ytterligare utredning eller rättsligt förfarande.

Det krävs också att arbetsgivare som utfört verksamhet som styrs av reglering avseende finansiella tjänster inför lämpliga interna förfaranden för att de anställda ska kunna rapportera överträdelser av marknadsmisbruksförordningen (artikel 32.3).

Utredningen föreslår en ny lag med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmisbruksförordning, med en bestämmelse som anger att företag som står under Finansinspektionens tillsyn ska ha system och rutiner för att företagets anställda internt ska kunna rapportera överträdelser av marknadsmisbruksförordningen. Utredningen föreslår även en ändring i offentlighets- och sekretesslagen om ett absolut sekretesskydd för uppgifter som avslöjar en anmälares identitet.

Saco tillstyrker dessa föreslagna bestämmelser. Utredningen har dock angett i sina överväganden att det i svensk rätt redan finns skydd för anställda mot att drabbas av repressalier från sin arbetsgivare. Saco ifrågasätter starkt att det skydd som idag finns är så heltäckande som förordningen kräver. Idag finns

Tiina Kangasniemi
Samhällspolitiska
avdelningen
08-613 48 06
tiina.kangasniemi@saco.se

Sveriges akademikers
centralorganisation
Box 2206
103 15 Stockholm
Besök: Lilla Nygatan 14
Tel växel: 08-613 48 00
Fax: 08-24 77 01
E-post: kansli@saco.se
www.saco.se

skydd mot uppsägningar och avskedanden utan saklig grund, och genom praxis även mot omplaceringar som strider mot grunderna för anställningsskyddslagen. I övrigt är det högst tveksamt om en arbetstagare som har rapporterat överträdelser kan skyddas mot repressalier eller missgynnande beslut från en arbetsgivare, i vart fall när det gäller privat verksamhet.

Visselblåsarutredningen har nyligen lämnat förslag till en ny generell lagstiftning om stärkt skydd för arbetstagare som slår larm, som skulle kunna lösa dessa problem. Marknadsmissbruksförordningens krav när det gäller skydd för visseblåsare utgör alltså också skäl för att visseblåsarutredningens lagförslag bör genomföras.

Med vänlig hälsning

Sveriges akademikers centralorganisation

Robert Boije

Helena Larsson